

Nosánik čerešňový (*Rhynchites auratus*)

Nosánik čerešňový, bežne sa vyskytujúci druh škodcu v našich podmienkach, napáda okrem čerešne vtácej aj čerešňu višňovú, slivku domácu, slivku trnkovú, čremchu obyčajnú a vinič hroznorodý. Ohrozené môžu byť aj ďalšie ovocné dreviny.

Najväčšie škody spôsobujú imága, ktoré sa živia pukmi, kvetnými orgánmi, mladými listami, výhonkami a plodmi. Žijú až po dobu troch mesiacov a objavujú sa na jar (najsilnejší výskyt je v čase kvitnutia kôstkovín). Dospelce dorastajú do 3 mm, pričom samček je v porovnaní so samičkou menší. Samičky kladú vajíčka belavej farby do plodov hostiteľov, zvyčajne od júna. Miesto kladenia vajíčok má tmavšiu farbu a zreteľnú jamku v strede. V priemere dokáže jedna samička naklásať 70 – 150 vajíčok. K liahnutiu lariev dochádza zhruba za 10 – 14 dní. Larva, ktorá je bieleho sfarbenia s hnedou hlavou, po dorastení opúšťa plod a kuklí sa v pôde v hĺbke približne 12 cm. Časť populácie sa kuklí na jeseň v prvom roku vývinu, časť zostáva v štádiu larvy a k jej kuklieniu dochádza až v nasledujúcom roku. Imága už v jesennom období z pôdy nevyliezajú.

Jedným z príznakov napadnutia môže byť aj mramorovanie plodov, ku ktorému dochádza v prípade napadnutia mladých plodov. Mladé listy môžu byť zo spodnej strany skeletované, alebo na nich možno pozorovať vyhryzené nepravidelné otvory.

V prípade výskytu nosánika čerešňového odporúčame jeho imága v jarnom období striasť z hostiteľa a následne ich zničiť. Nakoľko sa škodca kuklí v pôde, určitú časť populácie dokážete zničiť aj obrábaním pôdy pod stromami v priebehu jesene. S chemickou ochranou začínajte hneď po kvitnutí a v prípade potreby aplikujte postrek opakovane asi po 10 dňoch. Na chemickú ochranu môžete v podmienkach Slovenska použiť prípravky Gazelle, Mospilan 20 SP (aj v malospotrebitel'skom balení – MB), Yoroi (všetky s účinnou látkou acetamiprid) autorizované proti nosánikom na čerešniach a višniach alebo prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj MB), Delta EW 50 a Dinastia s účinnou látkou deltamethrin autorizované proti žravým a cicavým škodcom všeobecne.

Ing. Ivana Bugriová

ÚKSÚP – OOR

13.1. 2021